

STREFA INTERESÓW

SCENARIUSZ LEKCJI HISTORII DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

SCENARIUSZ LEKCJI PO OBEJRZENIU FILMU JONATHANA GLAZERA *STREFA INTERESÓW*

Temat: **To jest nasz „Lebensraum", nasza przestrzeń życiowa.**

Scenariusz lekcji opracowała: **Elżbieta Wiercińska-Kazimierczuk**, nauczycielka, Ambasadorka Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, absolwentka seminarium Nauczania o Holokauście Yad Vashem, edukatorka Fundacji Rozwoju Kompetencji Medialnych i Społecznych „KinoSzkoła";

Grupa wiekowa: **szkoła ponadpodstawowa;**

Przedmiot: **historia, historia i teraźniejszość, język polski;**

Czas trwania: **dwie godziny lekcyjne;**

Cele lekcji:

Uczennica / uczeń:

- potrafi określić **znaczenie i wpływ propagandy** na kształtowanie społeczeństwa w systemie totalitarnym,
- umie wyjaśnić znaczenie określeń: **lebensraum, „Kanada", „strefa interesów"**,
- rozwija **umiejętność rozumienia czytanego tekstu**,
- potrafi **selekcjonować** informacje,
- rozwija **umiejętność interpretowania** kadru filmowego wykorzystując kontekst posiadanej wiedzy historycznej,
- **odczytuje synestezyjny sposób przedstawiania rzeczywistości** z uwzględnieniem obrazu, dźwięku, zapachu.

Metody i formy pracy:

- praca z tekstem popularnonaukowym;
- praca z tekstem źródłowym,
- praca w parach, praca w grupach,
- analiza komparatystyczna

Materiały dydaktyczne:

- Karta pracy uczniów (załącznik nr 1.) – analiza tekstu źródłowego: artykuł Elisabeth Büttner *Małżeństwo w cieniu swastyki*. W: *Słowa w służbie nienawiści*. Pod red. Alicji Bartuś, Oświęcim 2013.
- Karta pracy uczniów (załącznik nr 2) – analiza komparatystyczna tekstów źródłowych oraz filmu *Strefa interesów* – analiza tekstów źródłowych zamieszczonych w książce *Życie prywatne esesmanów w Auschwitz*. Wybór i oprac. Piotr Setkiewicz, Oświęcim 2012.
- ewentualnie: kadry z filmu Jonathana Glazera *Strefa interesów*.

Przed lekcją uczennice i uczniowie muszą obejrzeć film pt.: *Strefa interesów,* reż. Jonathan Glazer, Wielka Brytania/ Polska/ USA 2023, 105 min. Dystrybucja w Polsce: Gutek Film.

PRZEBIEG LEKCJI

1. ANALIZA TEKSTU ŹRÓDŁOWEGO/ PRACA W PARACH

Nauczyciel/ka rozdaje młodzieży fragmenty tekstu Elizabeth Büttner *Małżeństwo w cieniu swastyki* (załącznik nr 1) i prosi o zakreślenie kluczowych informacji dotyczących kształtowania nowego Niemca-Aryjczyka – nowej kobiety, nowego mężczyzny, nowej rodziny.

Uczennice i uczniowie pracują w parach i starają się wykorzystać wybrane informacje do sformułowania odpowiedzi na pytania do tekstu. Następnie w krótkiej dyskusji prezentują i ewentualnie uzupełniają swoje odpowiedzi na forum klasy.

PRZEBIEG LEKCJI

2. DYSKUSJA

Nauczyciel/ka pyta, jak uczennice i uczniowie rozumieją pojęcie przestrzeni życiowej? Czym jest dla nich przestrzeń życiowa? W jaki sposób ja zagospodarowują? Co w ich przestrzeni jest ważne? Następnie wprowadza słownikową definicję pojęcia „Lebensraum" zwracając uwagę na związek pojęcia z niemiecką nazistowską ideologią:

*Termin „Lebensraum" pojawił się w XIX w., F. Ratzel wprowadził go do geografii politycznej; H. Haushofer i jego uczniowie uczynili zeń kluczowe pojęcie geopolityki; wyraz literacki znalazł w powieści H. Grimma Volk ohne Raum (1926); ideologię „przestrzeni" przejęli naziści, przyjmując za główny cel polityki Niemiec zdobycie Lebensraumu na wschodzie Europy po Ural, drogą przemocy i wojny. Przywódcy III Rzeszy w zasadzie zrezygnowali z dążeń do germanizacji podbitej „mało wartościowej" ludności krajów słowiańskich na rzecz germańskiej ziemi, na której, po usunięciu dotychczasowych mieszkańców, mieli zostać osiedleni „ludzie czystej niemieckiej krwi". W organizowaniu Lebensraumu główną rolę odegrało **SS**; temu celowi służył plan ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej i **Generalny Plan Wschodni.** Pierwszy z nich został zrealizowany niemal całkowicie; zapoczątkowaną realizację drugiego, udaremniła klęska militarna Niemiec.*

https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/lebensraum;3931104.html [dostęp 19.02.2024]

Odwołanie do cytatu zawartego w temacie lekcji – są to słowa, które Hedwig kieruje do Rudolfa Hössa, kiedy samodzielnie podejmuje decyzję o pozostaniu w Oświęcimiu, mimo że jej mąż został przeniesiony do Oranienburga. Po raz pierwszy w filmie samodzielnie opuszcza przestrzeń domu i ogrodu, żeby dogonić męża nad rzeką Sołą. Dlaczego Hedwig nie chce wyjeżdżać z Auschwitz? Jak rozumiecie znaczenie słów wypowiedzianych do męża: „to jest nasz Lebensraum, nasza przestrzeń życiowa", „wszystko mamy tuż za progiem"? Jak rozumiecie w tym kontekście znaczenie tytułu *Strefa interesów*?

Zwracamy uwagę młodzieży na historyczne pochodzenie terminu „strefa interesów" (*Interessengebiet*), który odnosił się do obszaruo powierzchni ponad czterdziestu kilometrów kwadratowych wokół obozów Auschwitz I i Auschwitz II, powstałego na początku 1941 roku w wyniku wysiedlenia Polaków i Żydów z okolicznych wsi. Na terenie strefy esesmani zorganizowali osiem podobozów, z których więźniowie dochodzili do pracy przy uprawie roli, hodowli zwierząt i utrzymaniu stawów rybnych. (www.auschwitz.org/media/slownik-pojec/)

Następnie wspólnie z młodzieżą rozmawiamy na temat głównych bohaterów filmu. Kim byli Rudolf Höss i jego żona Hedwig? W jaki sposób zostali przedstawieni w filmie? W jakich przestrzeniach funkcjonowali? Które przestrzenie były wspólne, a które były dostępne tylko dla Hössa? Jaką przestrzeń zajmowały dzieci?

Można skorzystać z poniższych źródeł:

ZOBACZ WIDEO - YOUTUBE

LEKCJA.AUSCHWITZ.ORG

PRZEBIEG LEKCJI

3. ANALIZA KOMPARATYSTYCZNA TEKSTÓW KULTURY/ PRACA W GRUPACH

Nauczyciel/ka łączy młodzież w trzy grupy. Każda grupa, otrzymuje oddzielną KARTĘ PRACY. Uczniowie/uczennice będą mieli za zadanie:

a. Przeczytać tekst źródłowy;

b. Wypełnić tabelę dokonując analizy porównawczej treści z tekstów źródłowych i treści filmu *Strefa interesów*.

Uczniowie będą porównywać relacje osób pracujących w domu Hössów (przedstawione w tekstach źródłowych) z treścią filmu, analizując PRZESTRZEŃ w trzech obszarach:

GRUPA 1: przestrzeń dzieci: Hans-Jürgen, Annegret, Klaus, Ingebrigitt, Heidetraut;

GRUPA 2: przestrzeń Hedwig Höss;

GRUPA 3: przestrzeń Rudolfa Hössa;

PRZEBIEG LEKCJI

Przykładowe wskazówki do odpowiedzi uczennic i uczniów:

1. Zwrócenie uwagi na różne przestrzenie, w których poruszają się bohaterowie i bohaterki oraz związane z nimi obowiązki np.

   a. Hedwig Höss związana jest z przestrzenią domu i ogrodu; w domu to przede wszystkim kuchnia i czynności związane z pracami domowymi (tzw. krzątactwo); w tym samym czasie, gdy w gabinecie Hössa mężczyźni rozmawiają na temat udoskonalenia pieców krematoryjnych, kobiety w kuchni żartują na temat dwuznaczności słowa Kanada (magazyny z posegregowanymi rzeczami należącymi do zagazowanych w obozie ofiar, z powodu skojarzeń z dobrobytem nazwane przez więźniów „Kanadą").

   b. Przestrzeń Rudolfa Hössa wykracza poza sferę prywatną, wychodzi poza nią do „pracy" w obozie, porusza się również podziemnymi korytarzami domowej piwnicy. Można zauważyć, każdy wypełnia swoje zadania w ramach nowej niemieckiej rodziny, o czym wspominaliśmy na początku zajęć.

2. Przestrzeń wspólna, w której rodzina Hössów jest razem to np. jadalnia, basen w ogrodzie, ale także przestrzeń poza domem, wspólne spędzanie czasu nad rzeką, łowienie ryb, pływanie kajakiem, przejażdżki konne, przestrzeń dziecięcego pokoju, w którym Höss czyta córkom baśnie braci Grimm.

3. Przenikanie rzeczywistości obozowej do przestrzeni, w której poruszają się dzieci to np.:

   a. widok z okna pokoju na komin krematorium; dźwięki które dochodzą zza muru ogrodu: szczekanie psów, krzyki strażników, jęki więźniów, odgłosy serii z karabinów, przyjeżdżające i odjeżdżające pociągi; zabawy, które naśladują zachowania strażników obozowych; zabawa złotymi zębami; więźniowie pracujący w ogrodzie.

   b. W przestrzeni Hedwig Höss jest to np. przynoszona z „Kanady" bielizna i futro z rozdartą podszewką (wskazującą na przeszukiwania rzeczy w poszukiwaniu kosztowności), szminka znaleziona w kieszeni futra; maskowanie muru łączącego ogród z obozem winoroślą; wykorzystywanie ludzkiego popiołu jako nawozu do kwiatów (robi to pracujący w ogrodzie więzień); opowieść o znalezionym w tubce pasty diamencie.

   c. W przypadku Rudolfa Hössa można zwrócić uwagę na próbę izolowania przestrzeni publicznej od przestrzeni prywatnej (symbolem tego mogą być zdejmowane przed wejściem do domu buty, urodzinowy toast wznoszony przed domem); dochodzące zza muru odgłosy i zapachy palonych ciał raczej nie robią na nim i na jego żonie wrażenia; moment przerażenia pojawia się tylko wtedy, gdy w czasie wędkowania zauważa płynące rzeką ludzkie prochy wyrzucane z obozu.

4. Uczennice i uczniowie przedstawiają efekty swojej pracy. W podsumowaniu można zwrócić uwagę na wykorzystywanie przyrody do maskowania zbrodni i kreowania alternatywnej rzeczywistości rajskiego ogrodu. Jeśli czas na to pozwoli można wprowadzić pojęcie nie-miejsca pamięci, o którym pisze Roma Sendyka, ale to raczej temat na odrębną lekcję. Warto również zastanowić się nad znaczeniem zakończenia filmu w kontekście idei krzątactwa opisanej przez Jolantę Brach-Czainę.

BIBLIOGRAFIA

1. *Życie prywatne esesmanów w Auschwitz*. Wybór i oprac. Piotr Setkiewicz, Oświęcim 2012
2. Elizabeth Büttner: *Małżeństwo w cieniu swastyki*. W: *Słowa w służbie nienawiści*. Red. Alicja Bartuś, Oświęcim 2013
3. Informacje na temat Rudolfa Hössa – Piotr Setkiewicz: Załoga SS w KL Auschwitz https://www.auschwitz.org/edukacja/e-learning/
4. https://www.auschwitz.org/

ZAŁĄCZNIK NR 1

KARTA PRACY UCZNIÓW/UCZENNIC

Przeczytajcie poniższy tekst, a następnie odpowiedzcie na pytania pod nim zamieszczone.

Jedną z głównych cech reżimu totalitarnego, obok tej najważniejszej tj. zawłaszczenia państw przez partię, jest kontrola społeczeństwa we wszystkich aspektach życia, zarówno w sferze publicznej jak i prywatnej. W systemach totalitarnych, sfera prywatna jest obszarem ingerencji i kontroli przez władzę państwową realizującą własną ideologię za pomocą masowego terroru. W ramach tzw. rewolucji nazistowskiej, po dojściu Adolfa Hitlera do władzy w Niemczech, propaganda odegrała szczególną rolę, służąc prezentacji pozytywnego obrazu społeczeństwa nazistowskiego oraz edukacji narodu w duchu nowej ideologii. Ideologia ta po Machtergreifung (mianowanie Adolfa Hitlera kanclerzem Rzeszy przez prezydenta Rzeszy Paula von Hindenburga przyp. aut.) w styczniu 1933 r. musiała przebyć daleką drogę – od koncepcji w głowie Führera i jego głównych ideologów do codziennego życia milionów obywateli Trzeciej Rzeszy o różnych poglądach politycznych.

[...] naziści w pierwszych latach swojego panowania skupiali się na trzech głównych aspektach mających na celu przeobrażenie społeczeństwa. Były to:

- zwiększenie liczby urodzin wśród „pożądanej" populacji „aryjskiej",

- eliminowanie możliwości przekazania dalej chorób genetycznych (m.in. w postaci przymusowych sterylizacji na szeroką skalę),

- usunięcie tzw. elementów „obcych" ze społeczeństwa.

[...] zaostrzone przepisy i wymogi dotyczące wybierania współmałżonka i zawierania małżeństw obowiązywały członków SS, Wermachtu i niektórych pracowników oddziałów policji bezpieczeństwa. [...] Narzeczona esesmana została zobowiązana nie tylko do przedłożenia zaświadczeń stwierdzających jej płodność, zdrowie psychiczne i fizyczne (zarówno swoje jak i rodziców) ale także brak domieszki krwi żydowskiej i słowiańskiej, licząc od roku 1750 włącznie.

[...] Obowiązkowym dokumentem każdej rodziny stała się tzw. kronika rodzinna (Familienstammbuch) – księga urzędowa założona z okazji zawarcia małżeństwa, w której oficjalnie odnotowywano wszystkie zgony i narodziny. Oprócz urzędowych wpisów i zaświadczeń, zbiór ten obejmował m.in. alfabetyczną listę dopuszczalnych germańskich imion dla dzieci i imion „obcych", a także tzw. abecadło prawa rodzinnego. Pod różnymi, alfabetycznie uporządkowanymi hasłami, przypominano prawa i obowiązki narzeczonych oraz rodziców – zgodnie z nazistowską ideologią.

[...] W „abecadle" znalazła się również wskazówka o roli kobiet w społeczeństwie. Temat ten był w ramach propagandy regularnie podejmowany. Główne zadanie kobiety upatrywano w „prowadzeniu gospodarstwa domowego i zajmowaniu się sprawami męża w tym zakresie" . Za utrzymanie finansowe rodziny z zasady odpowiedzialny miał być wyłącznie mąż.

[...] przykładem konkretnego działania propagandowego był fakt, że od 1936 r. - na mocy Zarządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Rzeszy - urzędy stanu cywilnego w całym kraju wręczały każdej młodej parze bezpłatny egzemplarz „Mein Kampf". (...) Młodym parom dawano również kupon na miesięczną prenumeratę próbną jednej z popularnych gazet. Działania te miały służyć edukacji i wychowaniu społeczeństwa (Erziehung) oraz wyraźnemu wytłumaczeniu, czego państwo i wspólnota narodowa oczekują od prawdziwego „Aryjczyka".

Za: Elisabeth Büttner: *Małżeństwo w cieniu swastyki*. W: *Słowa w służbie nienawiści*. Pod red. Alicji Bartuś, Oświęcim 2013.

1. Jakie narzędzia wykorzystuje system totalitarny, aby kontrolować obywateli?
2. W jaki sposób propaganda ingeruje w życie obywateli?
3. Jaki model człowieka kreuje ideologia Trzeciej Rzeszy?
4. Jakie obowiązki i oczekiwania wobec kobiet, a jakie wobec mężczyzn formułuje ideologia Trzeciej Rzeszy?
5. Które z opisanych zjawisk dostrzegasz w relacjach

ZAŁĄCZNIK NR 2

KARTA PRACY, GRUPA 1

Przeczytajcie poniższe relacje osób pracujących w domu Hössów. Następnie uzupełnijcie tabelę, porównując relacje naocznych świadków z treścią filmu *Strefa interesów*

Relacje osób pracujących w domu Hössów, dotyczące dzieci Hössów:

[...] Więzień Kmak przebywał stale w mieszkaniu Hössa, malował ściany i drzwi, po których dzieci Hössa stale rysowały. Kmak wykonywał pracę powoli i prosił, abyśmy nie przeszkadzały dzieciom w rysowaniu. Był to dla niego jedyny kontakt z nami i ze światem cywilnym. [...]

[...] Ustosunkowanie Hössowej względem nas było lojalne. Specjalnie nas nie pilnowała, gdy więźniowie pracowali w jej domu. Dzieci Hössa, oprócz najstarszego Klausa, też nie robiły krzywdy pracującym tam więźniom. Biegały po ogrodzie, przyglądając się ich pracy. Pewnego razu przyszły do mnie, prosząc, abym uszyła im opaski z oznakami, jakie nosili więźniowie. Nie zdawałam sobie sprawy, jakie następstwa mogły z tego wyniknąć. Klaus nałożył na rękaw opaskę „capo", pozostałym dzieciom przyszyłam do ubrania kolorowe trójkąty. Zadowolone dzieci, biegając po ogrodzie, napotkały ojca, który pozrywał im oznaczenia i przyprowadził do domu. Mnie nie ukarano, tylko zakazano robić takich rzeczy. [...]

Relacja Janiny Szczurek, lat 32, APMA-B. Zespół Oświadczenia, t.34, s. 4-5

[...] Najstarszy Klaus był wielkim nieukiem, nie miał do niczego zamiłowania. Uczęszczał kolejno do szkoły w Oświęcimiu, Pszczynie, Katowicach i Gliwicach, z każdej go wyrzucano. Ojciec, aby zachęcić go, ofiarował mu akordeon, ale Klausa nawet muzyka nie interesowała. Był to typ przyszłego esesmana. Pozostałe dzieci były spokojne, kręciły się w pobliżu więźniów i przypatrywały się ich pracy. [...] Jesienią 1940 roku zostałam zatrudniona u Hössa w charakterze pomocy domowej. Mieszkał już z rodziną, żoną Hedwig i trojgiem dzieci. Czwarte dziecko urodziło się w Oświęcimiu.

Relacja Anieli Bednarskiej, lat 47, APMA-B. Zespół Oświadczenia, t 34, s.13-18

ZAŁĄCZNIK NR 2

KARTA PRACY, GRUPA 1

Przestrzeń	Relacje świadków	Treść filmu *Strefa interesów*
w której dzieci mogą przebywać samodzielnie		
wspólna, w której dzieci przebywają z rodzicami		
W jaki sposób rzeczywistość obozu przenika do przestrzeni dzieci?		

Przypomnijcie sobie scenę z filmu *Strefa interesów*, w której Klaus pilnuje zamkniętego w ogrodowym pawilonie brata. **Jak można zinterpretować tę sytuację ?**

ZAŁĄCZNIK NR 2

KARTA PRACY, GRUPA 2

Przeczytajcie poniższe relacje osób pracujących w domu Hössów. Następnie uzupełnijcie tabelę, porównując relacje naocznych świadków z treścią filmu *Strefa interesów*.

Relacje osób pracujących w domu Hössów, dotyczące Hedwig Höss:

[...] Do Hössowej przychodziłam szyć bardzo często, wzywała mnie nawet do prasowania. Gdy wracałam do domu, Angela na polecenie Hössowej zrywała dla mnie w ogrodzie wiązankę kwiatów. Wtedy podkładał jedzenie. Ja stałam w bramie i obserwowałam, czy ktoś z esesmanów nie nadchodzi. Najbezpieczniej było podkładać jedzenie wieczorem, gdy Hössowie wyjeżdżali do teatru lub kina. [...] Ustosunkowanie Hössowej względem nas było lojalne. Specjalnie nas nie pilnowała, gdy więźniowie pracowali w jej domu. [...]

Relacja Janiny Szczurek, lat 32, APMA-B. Zespół Oświadczenia, t.34, s. 4-5

[...] Ustosunkowanie do mnie Hössowej było lojalne. Początkowo namawiała mnie, abym podpisała Volkslistę. Gdy odmówiłam, nie nagabywała mnie więcej.

Jedzenie nie było wyszukane, gotowała sama Hössowa. W czasie jej nieobecności gotowałam sama. Jedzenia mi nie wydzielano. Swoim jedzeniem dzieliłam się z więźniami. Oddając jedzenie więźniom, często byłam głodna. [...]

[...] Pamiętam jeszcze z czasów mojej pracy u Hössa nazwisko kapo Karola Böhnera. Kręcił się stale po mieszkaniu. Był Niemcem. Przeważnie czyścił buty lub smażył ryby. Zachowywał się swobodnie, nie miał numeru ani też oznaczenia. Był przyjacielem Hössowej, toteż gdy pewnego razu Höss wrócił niespodziewanie do domu i znalazł ich w pawilonie razem, zrobił awanturę. Hössowa zdołała jednak burzę odwrócić. [...]

Relacja Anieli Bednarskiej, lat 47, APMA-B. Zespół Oświadczenia, t 34, s.13-18

[...] Z magazynu tego (na terenie obozu – przyp. aut.) pobierałem do prywatnego gospodarstwa Hössa: cukier, mąkę, margarynę, różnego rodzaju proszki do pieczenia, przyprawy do zup, płatki owsiane, kakao, cynamon, grysik, groch i inne produkty. Hössowa była zawsze niezaspokojona, stale wdawała się ze mną w rozmowy, w których zaznaczała, czego jej w gospodarstwie brakuje, dając mi w ten sposób do zrozumienia, o co mam się postarać. Produktami tymi nie tylko prowadziła własna kuchnię, ale w części wysyłała swoim krewnym w Niemczech. [...] za wszystko, co szło do kuchni i gospodarstwa Hössa z więziennego magazynu żywnościowego oraz z rzeźni obozowej, Hössowie nie płacili. [...]

[...] Znamiennym przy tym jest, że Hössowa zamieniała bieliznę dostarczaną dla więźniarek zatrudnionych w jej gospodarstwie. Była to bielizna z magazynów „Kanady" zrabowana zagazowanym Żydówkom, którą co pewien czas dostarczano tym służącym. [...] W domu Hössa pracowały przez około półtora roku dwie krawcowe Żydówki. Szyły one stroje dla żony Hössa oraz jego córek z materiałów dostarczanych przez Grönkego, z zapasów zrabowanych Żydom. Zaznaczam, że w magazynach garbarni (Lederfabrik) kontrolowano ubrania i inne rzeczy pozostałe po zagazowanych Żydach w poszukiwaniu ukrytych w nich kosztowności, przede wszystkim złota, wysokowartościowych walut i brylantów. [...]

Relacja byłego więźnia Stanisława Dubiela, lat 30 APMA-B. Zespół Proces Hössa, t 4, s. 45-52

ZAŁĄCZNIK NR 2

KARTA PRACY, GRUPA 2

Przestrzeń	Relacje świadków	Treść filmu *Strefa interesów*
w której Hedwig Höss przebywa sama lub sprawuje „władzę”		
wspólna, w której żona Hössa przebywa z rodziną		
W jaki sposób rzeczywistość obozu przenika do przestrzeni Hedwig Höss?		

Przypomnijcie sobie scenę z filmu *Strefa interesów*, w której Hedwig Höss, w zaciszu pokoju, przymierza przyniesione z „Kanady” futro i przegląda się w lustrze. **Jak można zinterpretować tę scenę?**

ZAŁĄCZNIK NR 2

KARTA PRACY, GRUPA 3

Przeczytajcie poniższe relacje osób pracujących w domu Hössów. Następnie uzupełnijcie tabelę, porównując relacje naocznych świadków z treścią filmu *Strefa interesów*.

Relacje osób pracujących w domu Hössów, dotyczące Rudolfa Hössa:

[...] Höss w ciągu dnia zachodził bardzo często do domu, bardzo często jeździł konno lub różnymi środkami lokomocji po terenie całego obozu, zaglądał wszędzie i wszystkimi sprawami obozowymi się interesował. Najmniej przebywał w swoim biurze. Akta spraw, wymagających jego podpisu, przynoszono mu do domu, gdzie sprawy te załatwiał. W domu swym przyjmował on często różnych dygnitarzy SS. Między innymi dwukrotnie Himmlera. [...]

[...] Höss urządził sobie dom tak wspaniały i tak wyposażony, że żona jego oświadczyła „hier will ich leben und sterben"(„chcę tu żyć i umrzeć"). W gospodarstwie ich niczego nie brakowało i przy olbrzymich zapasach wszelkiego rodzaju dobra nagromadzonego w obozie braknąć nie mogło. Prócz wymienionych już dostawców wymienić jeszcze należy Rottenführera Hartunga, który pełnił funkcję w zakładach ogrodniczych w Rajsku. Stamtąd, w tajemnicy przed szefem gospodarki rolnej obozu, doktorem Cäsarem, dostarczał on do domu Hössa tysiące doniczek, nasiona, sadzonki oraz jarzyny w okresie jesiennym na zapas zimowy. Na każdą zimę zorganizować musiałem oczywiście przy współpracy kolegów po 70 ton koksu dla opalenia domu, a przede wszystkim cieplarń. Höss widział te wszystkie rzeczy nagromadzone w jego gospodarstwie, wiedział, że ja zajmuję się ich dostawą. Nigdy jednak nie pytał mnie, skąd ja te rzeczy biorę i w jaki sposób płaci się za nie. Nic więc dziwnego, że przy takiej zapobiegliwości Hössów nagromadzili oni w tzw. Haus Höss tyle towarów, że na ich przewiezienie po przeniesieniu Hössa potrzebne były cztery wagony kolejowe. Z oświadczeń Hössowej zorientowałem się, że Hössowi zależało bardzo na utrzymaniu się w Oświęcimiu, że przeniesienie do centrali, mimo awansu w hierarchii (...) nie odpowiadało mu, że przeniesienie to uważa za wynik intryg ze strony kierownika gospodarstw rolnych obozu Dr. Joachima Cäsara, z którym żył na złej stopie. [...]

Relacja byłego więźnia Stanisława Dubiela, lat 30 APMA-B. Zespół Proces Hössa, t 4, s. 45-52

ZAŁĄCZNIK NR 2

KARTA PRACY, GRUPA 3

Przestrzeń	Relacje świadków	Treść filmu *Strefa interesów*
w której Rudolf Höss przebywa sam lub sprawuje „władzę”		
wspólna, w której Rudolf Höss przebywa z rodziną.		
W jaki sposób rzeczywistość obozu w przestrzeń domu i ogrodu przynosi ze sobą Rudolf Höss?		

Przypomnijcie sobie scenę z filmu *Strefa interesów*, w której Rudolf Höss zdejmuje buty przed wejściem do domu.
Jak można zinterpretować tę scenę?

Scenariusz opracowała
Elżbieta Wiercińska-Kazimierczuk

KinoSzkoła
Fundacja Rozwoju Kompetencji Medialnych i Społecznych